

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 331

van **JOHAN DANEN**

datum: 3 februari 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

PAK-metingen Genk Zuid en Menen - Resultaten

Tijdens een meetcampagne in de periode 2008-2012 werd bij jongeren die wonen in de buurt van de industriegebieden Genk Zuid en Menen hogere waarden van polyaromatische koolwaterstoffen (PAK's) in het lichaam gemeten in vergelijking met jongeren in de rest van Vlaanderen. Om de bron(nen) van de kankerverwekkende polyaromatische koolwaterstoffen in kaart te brengen, werden door LNE (Leefmilieu, Natuur en Energie) nieuwe metingen uitgevoerd bij 50 inwoners van Genk/Diepenbeek en Menen in de zomer van 2015 en de winter van 2016. Het eindrapport werd op 17 januari 2017 voorgesteld door LNE.

Uit de resultaten bleek dat tijdens de zomerperiode de PAK-gehalten in de lucht duidelijk hoger waren in Genk en Menen dan in het controlegebied Houtem (Veurne). Tijdens de winterperiode waren de verschillen tussen de industriegebieden en het controlegebied minder uitgesproken. Uit de urinestalen bleek dan weer dat de niveaus van de PAK-merkers in de urine vergelijkbaar waren met de resultaten in Vlaanderen en van andere buitenlandse studies. In het rapport wordt dan ook geconcludeerd dat er geen verband werd gevonden tussen PAK's in de urine en de concentratie van PAK's in de omgevingslucht.

Als belangrijkste oorzaken voor de verhoogde concentratie van PAK's in de winter werd verwezen naar de verbranding van hout en steenkool. Zowel tijdens de winter als tijdens de zomer was het verkeer een andere belangrijk bron van PAK's in de buitenlucht.

1. Terwijl tijdens de eerste meetcampagne (2008-2012) verontrustende waarden van PAK's werden gemeten in de lichamen van jongeren, bleek dat bij de vervolgstudie (2015-2016) geen afwijkende waarden meer werden gemeten in vergelijking met de rest van Vlaanderen. Op zich is dit opmerkelijk te noemen, aangezien de buitenlucht wel verhoogde concentraties aan PAK's bevatte.

Werden de metingen van de vervolgcampagne (2015-2016) op dezelfde wijze uitgevoerd als de metingen van de eerste campagne (zelfde locaties, evenveel onderzochte personen, zelfde leeftijd enzovoort)? Zijn beide metingen met elkaar vergelijkbaar?

2. Hoewel LNE zelf aangeeft dat de hoeveelheid PAK's die in het lichaam terecht kunnen komen, sterk afhankelijk is van de omgevingsfactoren, blijkt uit de resultaten van deze vervolgcampagne dat geen verhoogde concentraties van PAK's aanwezig zijn in de urine van jongeren die wonen in de buurt van Menen en Genk Zuid (in vergelijking met de rest van Vlaanderen). Nochtans is de hoeveelheid PAK's in de

buitenlucht hoger op deze locaties. In het persbericht van LNE wordt letterlijk gezegd dat er dat er geen verband werd gevonden tussen PAK's in de urine en de concentratie van PAK's in de omgevingslucht.

- a) Moet uit deze vaststelling geconcludeerd worden dat de hoeveelheid PAK's in de buitenlucht minimaal bijdraagt tot de hoeveelheid PAK's in het lichaam en dat vooral andere factoren zoals voedingsgewoontes en roken bijdragen tot de PAK-gehalten in het lichaam?
- b) LNE raadt in zijn aanbevelingen aan om de sensibiliseringscampagnes zoals 'Stook Slim' en 'Bouw Gezond' verder te zetten om de hoeveelheid PAK's in de buitenlucht te beperken.

Stroken deze campagnes met de vaststelling dat er geen verband werd gevonden tussen PAK's in de urine en de concentratie van PAK's in de omgevingslucht?

- c) Als brongerichte aanpak beveelt LNE o.a. een vergroening van het wagenpark en het verder uitbouwen van lage emissiezones aan. Deze maatregelen zijn in de eerste plaats ook gericht op het verminderen van de hoeveelheid PAK's in de buitenlucht.

Hebben deze maatregelen zin als uit de studie blijkt dat er geen verband werd gevonden tussen PAK's in de urine en de concentratie van PAK's in de omgevingslucht? Wat is het doel van deze maatregelen?

- 3. In het persbericht werd aangehaald dat de PAK-gehalten in de urine van de jongeren gelijkaardig waren aan de resultaten in de rest van Vlaanderen en in vergelijking met de resultaten van buitenlandse studies.

Werden de PAK-gehalten gemeten in de urine van jongeren in het controlegebied (Houtem)? Zo ja, wat waren dan de resultaten in vergelijking met de industriegebieden en de rest van Vlaanderen?

- 4. Wordt een verklaring gegeven voor de significante verschillen in de meetresultaten tussen de meetcampagne 2008-2012 en de vervolgmeeetcampagne 2015-2016?
- 5. De energiecentrale van Langerlo ligt sinds maart 2016 stil.

Wordt binnen afzienbare tijd nog een PAK-meetcampagne gepland in Genk Zuid?

ANTWOORD

op vraag nr. 331 van 3 februari 2017

van **JOHAN DANEN**

1. De meetcampagne 2015-2016 was geen herhaling van de eerste campagne maar een vervolgonderzoek met als belangrijkste doelstelling het onderzoek naar de bronnen van blootstelling aan polyaromatische koolstoffen (PAK's) in de regio's Genk/Diepenbeek en Menen en het aanzetten tot vertaling van de resultaten in beleidsacties. Het geografisch gebied was voor beide onderzoeken gelijk. Het vervolgonderzoek omvatte een staalnamecampagne van PAK's in de lucht op verschillende locaties in beide regio's en een inschatting van PAK-opname op basis van voedingsvragenlijsten via het dagelijks dieet gedurende de bemonsteringsperiode. Bij de deelnemers werd een metaboliet van pyreen en van fenantreen gemeten in urine van een beperkte onderzoekspopulatie die woonde op of in de buurt van de staalnamelocaties. Omwille van de complexe praktische aanpak werd de haalbaarheid voor het vervolgonderzoek hoger ingeschat bij een volwassen doelgroep dan bij jongeren, de doelgroep van de meetcampagne 2008-2012. De resultaten van beide metingen kunnen niet worden vergeleken.
2.
 - a) De bevolking wordt aan PAK's blootgesteld via voeding, inademing en huidcontact in afnemende volgorde van belang. Afhankelijk van de concentratie in de verschillende compartimenten kan het belang voor blootstelling aan PAK's verschillend zijn.
 - b-c) In het vervolgonderzoek wezen luchtmetingen uit dat verkeer en in de winter houtverbranding belangrijke bronnen van PAK's zijn. Omwille van deze bevinding en rekening houdend met de impact van andere luchtvervuilende pollutanten, blijft het belangrijk om de bevolking te sensibiliseren en initiatieven te nemen om de uitstoot van het verkeer te verminderen.
3. In het vervolgonderzoek werden geen metingen uitgevoerd bij jongeren. Houtem diende als controlegebied voor de luchtmetingen waar geen urinemetingen werden uitgevoerd.
4. Zie antwoord op vraag 1.
5. Er is een nieuwe meetcampagne gestart met als doelstelling het resultaat van de maatregelen op de gezondheid van de omwonenden af te toetsen en het verband met de lokale milieudruk te onderzoeken.